

'СВЕТА НЕДЕЛЯ

Брой 62 | 19 февруари 2006

† НЕДЕЛЯ 17 СЛЕД ВЪЗДВИЖЕНИЕ – НА БЛУДНИЯ СИН

„А той му рече: чедо, ти си винаги с мене, и всичко мое е твое; а трябваше да се зарадваме и развеселим затова, че той ти брат мъртъв беше, и оживя, изгубен беше, и се намери.“ (Лука 15:31,32)

Възлюбени в Господа нашего Иисуса Христа братя и сестри,

В днешната втора подготвителна неделя пред начеването на Великия пост светата ни Православна Църква е разпоредила да се чете в евангелския чин на светата Литургия откъса от светото Евангелия според св. Ап. и евангелист Лука съдържащ Господнята притча за блудния син. Богомъдрата ни Църква желае в тази неделя да ни поведе в раз-

мисъл както за покаянието, чрез което единствено можем да получим опрощение на греховете си, така и за отношението на търсеция правда

православен християнин към падащите в грях наши братя. От притчата за митаря и фарисея научихме, че никой не може да се нарече праведен, тъй като праведен е само Един Бог, а този измежду людете, който нарече себе си праведен във всичко, пропада, защото се предава на бащата на греховете – гордостта. Доказаният грешник – митарят, си отива у дома оправдан повече от фарисея, защото се кае, има съзнание за греховната си природа и проси милостта

Божия. Притчата за блудния син трябва да утвърди у нас истината, че всеки човек е скъп на Господа, както сина е скъп за бащата. Дори да е

далеч от дома на баща си и да е изпаднал в разпътство, синът не може да отпадне от бащината любов. Така пред грешника винаги има отворен път към покаяние и възстановяване на връзката с Бога.

Велика е радостта Господня, когато каещият се грешник иде в храма да положи греховете си в нозете на Христа!

„Един човек имаше двама сина...“, започва притчата си Иисус. Човекът за Когото говори Той е Сам Бог. Единият от синовете му е блудникът, олицетворение на всички тези люде, които в историческите си лутания са се отвърнали от Бога, служат на плътта си и на бесовете – началници на различните грехове. Това са езичниците, които със сигурност не са праведници, но са чеда Божии и Бог състрадава на тяхното падение. Това сме също всички ние, когато съгрешим подведжани от врага на човешкото спасение. Другият син, праведникът, който остава при Отца си се иудеите, на които се е паднала добрата част от наследството – да са близо до Бога, да му служат и да живеят в благодатта му. Те ще възроптаят, когато Бог подири изгубените овци от стадото Си и ги завърне в кошарата, за да се зарадват небесата. Но това сме пак всички ние, братя и сестри, които се наричаме добри християни, но се случва да презрем грешника, вместо да му състрадаваме, за това, че може да загуби душата си. Или пък негодуваме, когато видим грешника и невярващия обърнат във вярата и обзет от дълбоко покаяние и казваме какъв лош човек е бил той до вчера и искаме да застане след нас на Господнята трапеза, да ни удостоява с преклонение за това, че сме имали блаженството да сме православни християни преди него. Так, братя и сестри, се превръщаме в съвременните фарисеи, които подготвят своето осъждане.

По-младият от синовете поиска

своя дял от имота, който би наследил и бащата раздели имота, та даде полагащата се част томува. Имотът, имането, което бащата от притчата разделя, са благодатните Божии дарове, които се предават във владение на всеки от човеците и най-вече на православните християни. Знайно е, че никой баща няма приживе да даде от имота си на своите наследници, когато е очевидно, че ще разпилеят събраното с тежък труд. Разделянето на имота съгласно желанието на второродния син е действието на свободната воля на човека, която Бог не възпира. Бог, Който е любов, не заставя човекът да дойде при Него и да Му служи. Бог иска човекът да дойде при Него по своя воля, а когато човекът поиска да се предаде на страстите си, Бог не го възпира, но във великата Си милост е готов да го приеме отново. Човекът има безценния дар на волята си да употреби даровете Божии за прослава на името Божие и за спасение на душата си или за безчестие и погибел. По-младият син поиска да се отдели от Бога, да живее въвн от Неговата Божествена воля и това беше началото на неговото греховно състояние.

Както изгубеният син, далеч от дома на отца си, прахоса цялото си имане, така и грешникът, избягвайки благото иго на Божиите заповеди, макар и да се услажда от удовлетворяване на плътските си нагони и бесовските желания, скоро пада в дълбоката пропаст на бесовската ненаситност. Все по-дълбокото нравствено пропадане отдалечава грешника от любовта на Небесния му Отец. Живеейки по волята на своите страсти, които са невидими нечисти духове, грешникът загубва Божиите дарове, първият от които е свободната му воля. Вместо благото иго на Отца си, той е окован в робството на бесовете, които всеки миг искат от него да съгрешава още

и още. Съвестта отчита престъпленията, които човекът извършва и му причинява постоянни страдания, които той се мъчи всячески да избегне или заглуши в още по-шумни оргий и опиване от това, към което бесът го тласка. Победеният от алчността и сребролюбието иска да има още и още и когато го придобие се успокоява само за миг, преди да обърне поглед към това, което не е успял да похити.

В това крайно състояние на нравствеността човек изведнъж усеща неописуемата празнота на лишеният от насъщното, както гладният изпитва непоносим глад усилващ се при мисълта, че скоро няма да намери нищо за ядене или жадният, който осъзнава, че скоро няма да намери вода.

За да го вразуми Господ му изпраща външни беди, скърби и лишения, та да може изпадналият да осъзнае преходността и губителността на възжеланията и страстите си.

Чувството на глад застави блудния син да потърси помощ от едного от жителите на страната, в която бе прахосал имането си, но този човек го прати да пасе свине, които за иудейна са нечисти животни. Така падението добива и външен израз – човекът, роб на страстите си, се предава на дела, които винаги е смятал за срамни и е осъждал. Така срамът все повече унижава и съвестта на християнина изпаднал в дълбока неморалност.

Синът в глада си пожела да напълни своя стомах с храната на свинете, но и нея не му даваха. Грешникът под товара на своите грехове и беззакония не получава от тях удовлетворение. Гибелното състояние на блудния син го кара да се опомни, да си спомни за дома, в който и ратаите се прехранват доволно и не изпитват нужда. Човекът осъзнава гибелното състояние, в което се намира. Така езичникът елин чува за първи път словото Божие и в него се настанява спасителната вяра. В дома на Отца

книжниците и фарисеите, които Бог призва на служение, доволствуват в Божията благодат, макар в гордостта си и презрението към другоземеца да са на пътя към пропастта. Това са и тези християни, които вършат добрите си дела от страх пред Господния гняв или в очакване на небесната награда за добрините си, а не от любов към ближния, каквато е Божията заповед.

И ето, че отпадналият се съвзема – синът решава да се върне в дома отечески и да припадне в нозете на баща си признавайки се за недостоеен син и просейки милостта да се нарече наемник и ратай. Това е решимостта на грешника да остави пътя на беззаконията и да тръгне по пътя на покаянието. Този път изисква сила и решителност. В края на този път грешникът ще разкрие съкровено в душата си пред Бога, ще осъди безжалостно греховете си изповядвайки ги докрай. Синът стана и отиде при баща си – грешникът се обръща и както бащата в радостта си пресрещна сина и го целуна, така и Божията любов посреща каещия се грешник, макар да е далеч от истинската добродетел, но вече съзнава греховете си. В духовен смисъл обличането на най-хубавата отеческа премяна е обновлението на каещия се, който преминава през тайнството на покаянието чрез изповедта: *„Татко, казва блудния син на баща си, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син“* (15:21). Покаянието възвръща невинността на каещия се.

Пръстенът, който бащата слага на ръката на сина означава обручение на Духа Светаго към обърналият се грешник, означава Божието обещание за вечен живот за възвърналият се при Отца своего. Обущата, с които бащата заповядва да обуят босият възвръщенец, са

способността на каещият се да ходи по Божиите заповеди. Тази способност е в Божия власт и синът я получава като дар. И ето, че бащата нарежда на слугите си да заколят угоения телец – Бог Отец изпраща Сина Си Предвечно Родения да изкупи с кръстната Си смърт греховете на цялото човечество, Агнецът Божий заклан от преди сътворението на света (Апокалипсис 13:8). Трапезата, на която бащата кани всички дошли е причащението със Светите Христови тайни, до които имат достъп изповядалите се с покаяното тайнство. Радостта на пира е радостта на Ангелите Божий и Божиите избраници, които ликуват, че се спасява още един грешник. Той е оживял, възкръснал от мъртвите.

Ето, че от нивата Господня идват рано призованите – иудейските законници, книжниците и фарисеите. Те строго и точно изпълняват буквата на закона. Пирът и радостта възбуждат негодуванието на по-големия син, така както и фарисеите не искаха да имат нищо общо с митарите и грешниците и укоряваха Исуса Христа, че яде и пие с тях. Милостивият Отец покани на пиршеството по-големия син, но този не пожела в гнева си да сподели радостта от завръщането на изгубения си брат. Така Господ в милосърдието си постоянно призоваваше книжниците и фарисеите на Господнята трапеза, но те не се отзоваха, пренебрегнаха благите Му слова и

дори Го оскърбяваха, за да стигнат дотам да викат: „Разпни Го!“

Големият син се гневеше на баща си, макар че неговият брат беше разпилял само своя дял от имането. Бащата го успокоява, че всичко негово е и на сина му, но сега е време за веселие – ето че този, който беше умрял, беше обречен на гибел в деня на Страшния Съд, оживя за живот вечен. Изгубен беше и се намери. Иудеите бяха подготвяни от Божиите откровения за достойно посрещане на Помазаника, за Неговата земна проповед. Той дойде и живя между тях, но те не Го познаха, а Го възненавидяха и Го убиха, с което наследиха проклятието на рода си.

Братя и сестри, след като знаем силата на молитвата за възстановяване на връзката ни с Бога нашего, нека се обърнем към Него и изпросим да ни даде силно и съкрушително покаяние, да ни яви всяко сторено прегрешение и да ни дарува сили да го принесем в нозете Му по време на изповед.

Да се помолим Богу да даде и на блудните наши братя и сестри съкрушително покаяние, да им даде сили да изповядат греховете си, да укрепи волята им да изгонят бесовете призовавайки името Божие, да отвори сърдечните им очи, за да познаят че Той е нашият Бог, Творец, Изкупител и Утешител.

Амин!

